

РЕШЕНИЕ

Номер 1498

29.10.2020 г.

Град София

В ИМЕТО НА НАРОДА

Апелативен съд - София

11-ти търговски

На 12.10.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

Секретар: Теодора Т. Ставрева

като разгледа докладваното от Тодор Тодоров Въззивно търговско дело № 20201001002128 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл.258 и следв. от ГПК.

С решение № 8067 от 27.11.2019г., постановено по гр.д. № 17181/2018г. по описа на Софийски градски съд, I ГО, 14 състав е осъдил Република България, чрез Министъра на финансите да заплати на „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД на основание чл. 49 от ЗЗД, вр. с чл. 7 от Конституцията на Република България сума в размер на 26 802,06 лв., представляваща имуществена вреда – удържана такса на основание чл. 35а от ЗЕВИ (обявен за противоконституционен с РКС № 13 от 2014г. – ДВ, бр. 65 от 2014г.), за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г., ведно със законната лихва върху всяка удържана такса, считано от 13.02.2014г. до изплащане на вземането, осъдил е Република България, чрез Министъра на финансите да заплати на „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сума в размер на 2 757,06 лв. – разноски.

Срещу решението е постъпила въззивна жалба от ответника в производството - Република България, представлявана от В. Г., министър на финансите с оплаквания за процесуална недопустимост на постановеното решение, а по същество за неправилност на последното, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Твърди, че решението е недопустимо, поради липса на абсолютна положителна процесуална предпоставка за завеждане на производството, а именно – липса на активна процесуална легитимация на лицето, подписало и подало исковата молба в съда. Твърди се, че неправилно СГС е уважил деликтния иск и неправилно е приел, че обявеният за противоконституционен закон поражда задължения за държавата да обезщети частноправните субекти за последиците от прилагането му. Твърди се, че поради липсата на обратно действие на решението на КС, таксата за периода до влизане в сила на РКС е събрана на валидно правно основание и е дължима от ищеца. Посочва, че присъждайки обезщетение за вреди, съдът на практика е навлязъл в изключителните правомощия на законодателния орган, уредени в чл. 22, ал.4 от ЗКС. Неправилно неуважено и неразгледано е направеното възражение за изтекла погасителна давност на правото на иск. Предвид изложеното жалбоподателят моли въззивния съд да обезсили, като недопустимо

обжалваното решение, в условията на евентуалност да го отмени и да отхвърли така предявените иски, както и да му присъди направените разноски, вкл. и юрисконсултско възнаграждение.

Въззиваемата страна „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД – ищец по исковете – чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна и моли съда да я остави без уважение, а обжалваното с нея решение – в сила, като правилно и законосъобразно. Претендират се разноски.

Апелативен съд - София, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 от ГПК във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на въззиваемия, намира за установено следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с искова молба от „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД срещу Република България, чрез Министъра на финансите с осъдителен иск с правно основание чл.49, от ЗЗД, вр.чл.7 от Конституцията за заплащане на сума в размер на 26 802,06лв., представляваща имуществени вреди в размер на удържана и заплатена такса за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. на основание чл. 35а, ал. 1, 2 и 3, чл. 35б, ал. 1, 2, 3 и 4, чл. 35в, ал. 1, 2 и 3 и чл. 73, ал. 1, 2, 3 и 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници /ЗЕВИ/, които разпоредби са обявени за противоконституционни с Решение №13/31.07.2014г. по к.д. №1/2014г. на Конституционния съд на Република България, влязло в сила от 10.08/2014г., както и поради противоправно бездействие от страна на Народното събрание /НС/ да уреди последиците от противоконституционните разпоредби. Претендира се законна лихва от деня на всяка удържана лихва до окончателното заплащане на сумата. При условията на евентуалност процесната сума се претендира на основание чл.55, ал.1, пр.1 от ЗЗД като дадена без основание, при условията на евентуалност на основание чл.59, ал.1 от ЗЗД поради неоснователно обогатяване от ответника. Претендира се и законна лихва от датата на исковата молба - 21.12.2018г. до изплащане на вземането.

В исковата молба се твърди, че ищецът е производител на електрическа енергия от възобновяеми източници, като експлоатира фотоволтаичната електрическа централа, находяща се в местността „Бърдото“, землището на гр. ***, област *** /в имот 61813,555,139/. Навеждат се доводи, че на 28.05.2012г. с „Чез електро България“ АД, е сключен Договор № 215/28.05.2012г. за изкупуване на електрическа енергия, произведена от ФТЕЦ К.. С точка 2 и 3 от § 6 от Заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет за 2014г., е създаден раздел V, в гл. IV от ЗЕВИ, сочещ на задължение за такса за производство на електрическа енергия в размер на 20% от преференциалната цена по чл. 31 от ЗЕВИ, която се удържа и внася от обществения доставчик „Чез електро България“ АД. Процесната сума е удържана от ищеца и внесена в полза на държавния бюджет. Навеждат се доводи, че с приемането на противоконституционна разпоредба НС е осъществило противоправно деяние, в резултат на което за ищеца са настъпили имуществени вреди. Изложено е становище и след обявяване на процесните разпоредби на ЗЕВИ за противоконституционни, на основание чл.88 от Правилника за дейността на Народното събрание, да е възникнало задължение в двумесечен срок НС да уреди възникналите правни последици от противоконституционната разпоредба, който срок е изтекъл, а регламентация не е извършена. При условията на евентуалност се сочи Държавата да носи отговорност, поради приетите противоконституционни разпоредби в нарушение на правото на ЕС и по конкретно поддържа противоречие с - чл.63 от ДФЕС, чл.107 от ДФЕС, чл.10, чл.21, ал.1, б.“б“ от Договора за енергийна харта. Предвид изложено се поддържа за ищеца да са настъпили имуществени вреди, представляващи сумата, която би била получена, в случай да не е удържана такса на основание обявени за противоконституционни разпоредби. При условията на евентуалност сочи, тъй като сумата е удържана на основание

противоконституционни разпоредби да е платена без основание. При условията на евентуалност твърди да е налице неоснователно обогатяване за държавата за сметка на ищеца.

Не е спорно между страните, че ищецът е производител на електрическа енергия като титуляр на лицензия, чрез изграден енергиен обект Фотоволтаична електроцентрала ФтЕЦ К., с мощност 151kWp, с местонахождение ПИ с идентификатор 61813,555,139, местност „Бърдото“, землището на гр. ***, Община ***.

На 28.05.2012г. между „Чез електро България“ АД и „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД е сключен договор за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяем енергиен източник с №215/28.05.2012г.

Не е спорно, че цената на произведената електрическа енергия е остойностявана по Решение на ДКЕВР, в размер на 485,60лв./МВтч.

Видно от заключението на съдебно-счетоводната експертиза ищецът е издал фактури с номера: №50/31.01.2014г.; 51/28.02.2014г.; №52/31.03.2014г.; №53/30.04.2014г.; №54/31.05.2014г.; №55/30.06.2014г.; №57/31.07.2014г.; №59/31.08.2014г.;

Количеството произведена електрическа енергия по протокол за отчет и доставка на произведената и отчетена в електроразпределителната мрежа активна електрическа енергия, за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. е 280 552кWh при единична цена 485,60лв.;

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза се установява, че в изпълнение на разпоредбите на чл. 35а-чл.35в от ЗЕВИ, „Чез електро България“ АД е удържало такса в размер на 20 % от цената, дължима по описаните фактури като удържаната такса за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. е общо в размер на 27 247,21лв.

Така удържаната такса е преведена по сметка на КЕВР на дати както следва: на 14.04.2014г.- такса от „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД – 8 833,00лв., на 15.07.2014г.- такса в размер на 12 413,00лв. и на 24.09.2014г. – такса в размер на 6 001,00лв.

Законната лихва за периода от всяка удръжка до датата на исковата молба върху удържаната такса е 12 604,53лв.

Вещото лице е посочило в съдебно заседание проведено пред първоинстанционния съд, че събраните от КЕВР приходи от таксата по отменената разпоредба на чл.35а от ЗЕВИ са прехвърлени към централния бюджет след 21.12.2014г.

Наторно известно е на съда, че с решение на КС №13/31.07.2014г. разпоредбите на чл.35а-чл.35в от ЗЕВИ са обявени за противоконституционни. Решението е обнародвано на 06.08.2014г. и е влязло в сила на 10.08.2014г., съгласно нормата на чл.151, ал.2 от КРБ противоконституционният закон не се прилага от деня на влизане на решението в сила. Т.е. безспорно за релевиращия период от 01.01.2014г. до 09.08.2014г. законовата разпоредба е действаща. Това обстоятелство не се оспорва от ищцовото дружество, а претенцията е обоснована с твърдение за противоправност поради приемане на противоконституционна разпоредба.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е допустима.

По допустимостта на исковете и на обжалваното решение

Предмет на разглеждане са обективно съединени искове за заплащане на една и съща парична сума /26 802,06 лв./ на различни основания – като обезщетение за непозволено увреждане и като неоснователно обогатяване. Исковите са съединени при условията на евентуалност: 1) главен деликтен иск, предявен срещу Държавата, 2) първи евентуален кондикционен иск, предявен срещу Държавата, и 3) втори евентуален кондикционен иск, предявен срещу Държавата.

Направено е възражение за недопустимост на първоинстанционното решение, поради липса на абсолютна положителна процесуална предпоставка за завеждане на делото, а именно липса на представителна власт на лицето, подписало и подало исковата молба в съда.

Следва да се отбележи, че ищецът „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД е дружество с ограничена отговорност, с управители Б. Ц. Р. и Г. В. К., като съгласно чл. 141, ал. 2 от ТЗ дружеството се представлява от управителя, като при няколко управители, какъвто е настоящият случай, всеки от тях може да действа самостоятелно, както е записано и в дружествения договор.

Управителя – Г. В. К. е упълномощнил – В. Г. К. за свой търговски пълномощник, съгласно чл. 26 от ТЗ. По силата на така представеното по делото пълномощно, в т.7 е уредено, че последния има право да подава всякакви молби, жалби от името на фирмата /включително във връзка с налагане на обезпечителни мерки от и срещу фирмата, издаване на изпълнителни листове/. От така изложеното следва, че В. Г. К. има представителна власт за така подадената искова молба от името на дружеството - „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД, като лицето действа като търговски пълномощник, а не като процесуален представител на дружеството.

Във връзка с така осъщественото процесуално представителство управителят - Б. Ц. Р. е ангажирал адвокат, видно от л.101 по гр.д. 17181/2018г. на СГС, а от своя страна търговския пълномощник също е ангажирал адвокат за процесуално представителство, видно от л. 102, по същото дело. Търговски пълномощник разполага с правомощието да ангажира адвокатска защита от името на Г. В. К., по силата на така представеното пълномощно.

От горното следва, че възражението за липса на представителна власт е неоснователно, а първоинстанционното решение валидно и допустимо.

При така изяснената фактическа обстановка по предявения деликтен иск с правно основание чл.49 от ЗЗД, вр. с чл.7 от КРБ, Апелативен съд - София намира от правна страна следното:

По същество както главният, така и евентуалният кондикционен иск са насочени към ангажиране отговорността на държавата за вреди, причинени от незаконни актове и действия на нейни органи и длъжностни лица съобразно общия принцип на чл. 7 от Конституцията, чиито норми имат непосредствено действие – чл. 5, ал. 2. Отговорността е имуществена, като целта на разпоредбата е да очертае най-общо основанията и да посочи в чия правна сфера и в чий имуществен патримониум настъпва задължението за обезвреда – този на държавата.

Не е спорно между страните, а това се установява и от събраните доказателства по делото, че ищецът е производител на електрическа енергия от възобновяеми източници /слънчева енергия/ чрез собствена фотоволтаична електроцентрала, находяща се в местността „Бърдото“, землището на гр. ***, област *** /в имот 61813,555,139/., въведена в експлоатация с разрешения за ползване № ДК-07-Бл-72/15.05.2012г., като за изкупуването на произведената електрическа енергия е бил сключен договор № 215/28.05.2012г. за срок от 20 години с крайния снабдител „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕАД. С § 6 от Закона за държавния бюджет за 2014 г. (ДВ, бр. 109/20.12.2013г.), в сила от 1.01.2014г. е бил изменен Законът за енергията от възобновяеми източници, като е бил създаден раздел V в глава 4, включващ чл. 35а – чл. 35в, с който е въведена такса, дължима от производителите на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия в размер на 20 % от преференциалната цена по чл. 31, ал. 1 ЗЕВИ без ДДС, която се удържа и внася от обществения доставчик или съответните крайни снабдителите, които имат задължение за подаване на тримесечна справка в КЕВР и за превеждане на удържаните такси в срок до 15-то число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася. С решение № 13/31.07.2014г. по к.д. № 1/2014г. на Конституционния съд (ДВ, бр. 65/6.08.2014г.), в сила от 10.08.2014 г., са обявени за противоконституционни точки 2 и 3 от § 6 от заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет за 2014г. (ДВ, бр. 109 от 2013г.), с които са създадени чл. 35а, ал. 1, 2 и 3, чл. 35б, ал. 1, 2, 3 и 4, чл. 35, ал. 1, 2 и 3 и чл. 73, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗЕВИ. За периода 01.01.2014г. – 09.08.2014г. на ищеца са удържани от крайния снабдител „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ ЕАД такси по чл. 35а ЗЕВИ в общ размер на 27 247,21 лв., които от името на ищеца са превеждани на тримесечия по сметка на КЕВР на 14.04.2014г., 15.07.2014г. и 24.09.2014г., от където сумите са прехвърлени към централния държавен бюджет.

Съгласно разпоредбата на чл. 22 ал.2 от Закона за Конституционния съд актовете, обявени за противоконституционни, не се прилагат, като ал. 4 от същата разпоредба предвижда, че възникналите правни последици от акта по ал. 2 се уреждат от органа, който го е постановил. По делото не са наведени твърдения и липсват доказателства държавата да е уредила чрез приемане на нормативен акт или по друг начин правните последици, възникнали от обявената за противоконституционна разпоредба на чл. 35 а от ЗЕВИ.

При горните факти спорният въпрос е дали е налице основание за ангажиране деликтната отговорност на държавата по чл. 7 КРБ, според която разпоредба държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.

За да бъде даден отговор на така поставения въпрос, следва да се отговори какво е действието във времево отношение на решението на Конституционния съд на Република България, с което се обявява за противоконституционна дадена законова правна норма , както във времево отношение, така и по отношение на заварени и неприключили правоотношения и факти. Отговорът на този въпрос се съдържа в задължителното тълкувание на конституционните разпоредби, извършено по реда на чл. 149, ал. 1, т. 1 КРБ с решение № 3/28.04.2020г. по к.д. № 5/2019г. на Конституционния съд на Република България.

В така посоченото решение е даден отговор на въпроса, като съгласно диспозитива на РКС № 3/28.04.2020г. по отношение на заварените от решението на КС неприключени правоотношения и правоотношенията, предмет на висящи съдебни производства, противоконституционният закон не се прилага; Народното събрание урежда правните последици от прилагането на обявения за противоконституционен закон.

За да бъде изяснено така даденото задължително тълкуване, следва да бъдат

съобразени решаващите мотиви на КС, съдържащи следните ръководни съображения:

- по принцип решението на КС, обявяващо за противоконституционен закон, действа занапред (*ex tunc*), а правният ефект на решението е в неприлагане закона от деня на влизане в сила на Решението на Конституционния съд, от който момент той преставя да действа и да регулира обществени отношения, предмет на неговата уредба /чл. 151, ал. 2, изр. 3 КРБ/;

- възникналите от прилагането на закона правни последици в рамките на правоотношения, приключили до влизане в сила на решението на конституционния съд по принцип се запазват, но Народното събрание е конституционно /а и законово – чл. 22, ал. 4 ЗКС/ задължено да уреди тези възникнали последици по начин, който да обоснове пълно отстраняване на допуснатото конституционното нарушение, само по който начин може да се гарантира правната справедливост по отношение на тази категория правоотношения; до произнасянето на НС, при наличие на правен спор, съдилищата го решават като прилагат пряко Конституцията и принципите на правото.

- задължението на НС да уреди последиците се свързва и с чл. 7 КРБ, предвиждащ отговорност на държавата за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица, което неминуемо обхваща и отговорността на органа, издал противоконституционния акт;

- абсолютното действие „занапред“ на решение за невалидност на закона, предмет на контрол за конституционност, обаче е несъвместимо с върховенството на Конституцията, което конституционното правосъдие гарантира, и конституционният законодател допуска имплицитно изключения от правилото в чл. 151, ал. 2, изр. 3 от КРБ;

- за тези изключения решението на КС има обратно действие /*ex tunc*/, а именно – спрямо заварени правоотношения и правоотношения, предмет на висящи съдебни производства;

- при правоотношенията, които не са приключени по времето, когато влиза в сила обезсилващото решение на КС (заварени правоотношения), въздействието на противоконституционния закон спрямо тях се преустановява изцяло, а регулативната му способност се отнема спрямо всеки един от елементите на правоотношението, вкл. и спрямо неговия правопораждащ юридически факт, т.е. действието на РКС е обратно;

- от разпоредбата на чл. 150, ал. 2 КРБ се извлича и обратното действие на РКС спрямо правоотношенията, предмет на висящи съдебни производства, независимо дали правоотношенията са приключени или неприключени;

Горното е вследствие от това, че противоконституционността на съответния закон не е резултат от самото решение на КС, а е била изначална – от самото му приемане. С решението на КС тя само се прогласява по общозадължителен начин, като в тази му част решението на КС има установително действие – то установява, че от самото му приемане съответният акт е противоречал на КРБ. След прогласяване на тази противоконституционност съдилищата, чиято основна задача е да осигурят върховенството на правото, а от там и на Конституцията, не могат да продължат да прилагат противоконституционния закон и да зачитат неговите последици, независимо кога те са настъпили – преди или след влизането в сила на РКС.

Така разясненото по задължителен начин действие на решението на КС, с което се обявява за противоконституционен закон, приложено спрямо фактите по настоящия казус

означава следното:

Както бе посочено по-горе, за периода 01.01.2014 г. – 09.08.2014 г. на ищеца са били удържани такси по чл. 35а ЗЕВИ в общ размер на 27 247,31 лв., които от името на ищеца са превеждани от крайния снабдител на тримесечия по сметка на КЕВР: на 14.04.2014г. – 8 833,00 лв., на 15.07.2014г. – 12 413,00 лв. и на 24.09.2014г. – 6 001,00 лв.

С решение № 13/31.07.2014 г. по к.д. № 1/2014 г. на Конституционния съд (ДВ, бр. 65/6.08.2014 г.), в сила от 10.08.2014 г., са обявени за противоконституционни разпоредбите на чл. 35а – 35в ЗЕВИ, въз основа на които са събраните процесните такси. Следователно, тези разпоредби са били правното основание за заплащане на таксите.

Най-напред следва да се прецени дали към 10.08.2014 г. процесните правоотношения, въз основа на които са събрани процесните суми, са били приключени или неприключени /заварени/. От уредения в чл. 35б ЗЕВИ механизъм на начисляване и събиране на таксите по чл. 35а ЗЕВИ следва, че финансовото правоотношение между държавата и длъжника на таксите по чл. 35а ЗЕВИ се счита за приключило с настъпването на падежа на съответното плащане, от когато вземането става изискуемо и подлежи на изпълнение, като този падеж е 15-то число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася. До настъпването на падежа на вземането по чл. 35а ЗЕВИ същото нито е изпълняемо, нито е изискуемо, т.е. до този момент не е породено нито притезанието на държавата като кредитор да иска изпълнение, като съществена част от правото ѝ на вземане, нито е породено задължението на длъжника да изпълни. Това означава, че до настъпването на падежа не са настъпили всички правни последици /всички права и задължения/, които образуват това финансово правоотношение, тъй като субективното право на държавата все още не е преминало в състояние на притезание, т.е. такова, което да е годно за защита чрез принудително изпълнение.

Ето защо за приключени следва да се приемат правоотношенията, по които падежът на процесната такса е настъпил преди 10.08.2014г. Такива са правоотношенията за първите две тримесечия на 2014г., за които на 14.04.2014г. е заплатена сумата 8 833,00 лв., а на 15.07.2014 г. – сумата 12 413,00 лв. Падежът на таксите за третото тримесечие на 2014г. е следвало да настъпи на 15.10.2014г., поради което към датата на влизане в сила на РКС /10.08.2014 г./ правоотношението за тези такси следва да се счита за неприключено /заварено/.

С влизането в сила на РКС № 13/31.07.2014г. обявените за противоконституционни разпоредби на ЗЕВИ са загубили изцяло регулативния си ефект спрямо неприключените правоотношения от началния момент на проявление на правопораждащите им факти, вследствие на което са отречени изцяло техните правни последици – настъпили и ненастъпили. Правата и задълженията по неприключеното правоотношение се считат за изначално непородени и отречени, тъй като неприлагането на закона е към всеки елемент от правоотношението, вкл. и към правопораждащия му факт, който губи изцяло правната си релевантност. При това положение извършеното на 24.09.2014г. плащане на сумата 6 001,00 лв. е извършено при начална липса на основание. С обезсилването на противоконституционния закон по неприключеното към 10.08.2014г. правоотношение относно таксата по чл. 35а ЗЕВИ за третото тримесечие на 2014г., държавата е загубила правото да получи тази такса, дори и тя да е била начислена за периода преди 10.08.2014г. Като допълнителен аргумент следва да се посочи, че с РКС № 13/31.07.2014 г. е обезсилена и разпоредбата на чл. 35б ЗЕВИ, установяваща падежа и реда за събиране на таксата, поради което дори и при действие ex nunc на РКС плащането на сумата на 24.09.2014г. също се явява лишено от основание, доколкото към този момент законът не е бил действащ.

Що се отнася до извършените плащания на 14.04.2014 г. на сумата 8 833,00 лв. и на 15.07.2014 г. на сумата 12 413,00 лв., то същите безспорно се явяват платени в рамките на изцяло приключени правоотношения към датата на влизане в сила на РКС № 13/31.07.2014 г. – 10.08.2014г. С влизане в сила на посоченото РКС за законодателния орган /Народното събрание/ е възникнало задължението да преуреди конституционносъобразно в последващ закон последиците от обявления за противоконституционен закон, измежду които и процесните заплатени суми. Доколкото се касае до плащания в полза на държавата, то единственото конституционносъобразно уреждане би било възстановяването на получените суми по определен ред и в определен срок, но не и задържането на сумите. Това задължение не е било изпълнено до настоящия момент /повече от 6 години/. Същевременно, за възстановяване на тези суми ищеца е завел и настоящото исково производство, вследствие на което правоотношенията са станали предмет на висящо съдебно производство в разяснения по-горе смисъл. Както поради това, така и поради липсата на изпълнено от НС задължение за уреждане на последиците, в настоящото производство и съобразно РКС № 3/28.04.2020г. съдът е длъжен да остави неприложен противоконституционния закон спрямо тези правоотношения, т.е. да отрече изцяло техните правни последици от самото проявление на правопораждащите им факти и по този начин да приложи на практика върховенството на Конституцията. Неприлагането на противоконституционните разпоредби на чл. 35а и сл. ЗЕВИ спрямо фактите, по силата на които държавата е получила процесните суми, означава, че правната релевантност на тези факти не може да бъде призната в настоящия съдебен процес, а това води и до цялостно отричане на наличието на валидно породени от тях правоотношения. Сумите се явяват противоконституционно събрани, а следователно – събрани при липсата на валидно правно основание. Ето защо държавата дължи тяхното възстановяване на осн. чл. 55, ал. 1, пр. 1 ЗЗД.

Настоящият въззивен състав счита, че предвид постановките на РКС № 3/28.04.2020 г. възстановяването на платени суми за публични вземания въз основа на обявен за противоконституционен закон може да се търси само на кондикционно, а не на деликтно основание. Неприлагането на противоконституционния закон спрямо фактите, въз основа на които са събрани сумите, означава липса на валидно правно основание за пораждането на подобни публични вземания в полза на държавата, т.е. до тяхната недължимост. От своя страна това води до задължение за връщане на събраните суми като неоснователно получени, а недължимо платеното никога не може да се разглежда като вреда – независимо дали е платено за частно или публично вземане.

От гореизложеното следва, че така предявения като главен иск по чл. 49 от ЗЗД, вр. с чл. 7 КРБ е неоснователен. Ето защо в тази част първоинстанционното решение е неправилно и като такова, следва да бъде отменено.

По така предявения, при условията на евентуалност иск за неоснователно обогатяване по чл. 55, ал. 1 ЗЗД

Предвид отхвърлянето на главния иск налице е процесуалното условие за разглеждане на евентуалния кондикционен иск за същата сума.

Предвид подробно изложените по-горе съображения липсва валидно правно основание за събиране на процесните такси по чл. 35а ЗЕВИ, доколкото това основание е бил обявеният за противоконституционен закон, чието приложение следва да се отрече в настоящото съдебно производство предвид постановките на РКС № 3/28.04.2020 г. Пряка последица от това РКС е задължението на държавата да възстанови напълно получените суми. Ето защо предявеният иск по чл. 55, ал. 1 ЗЗД се явява изцяло основателен.

Направено е възражение за изтекла погасителна давност на така претендираното вземане на основание чл.55, ал. 1 от ЗЗД, което настоящият състав приема за неоснователно, поради следното:

Според т.7 на Постановление № 1/28.05.1979г., на ВС при първия фактически състав на чл.55, ал.1 от ЗЗД давностният срок започва да тече от деня на получаване на недължимата престация. Както бе посочено по-горе, в настоящият случай се касае именно за получени при изначална липса на правно основание такси. Приложим по отношение на неоснователното обогатяване давностен срок е общият 5 годишен, като с оглед момента на извършване на плащанията, а именно 31.01.2014г., 28.02.2014г., 31.03.2014г., 30.04.2014г., 31.05.2014г., 30.06.2014г., 31.07.2014г. и 31.08.2014г., по нито едно от тях не е изтекъл така посочения давностен срок, тъй като исковата молба е предявена на 21.12.2018г.

Предвид уважаването на първия евентуален иск не е налице процесуалното условие за разглеждане на предявения втори евентуален кондикционен иск за същата сума.

Предвид изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, на въззиваемия следва да бъдат присъдени разноси за пред настоящата съдебна инстанция уважената/отхвърлената част на исковете.

Ищеца претендира разноси в размер на 2360, 00 лв., представляващи адвокатско възнаграждение. Направено е възражение за прекомерност от страна на ответника, което настоящият състав, счита за неоснователно предвид, установеното в чл. 7, ал.2, т.4 от Наредба №1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, както и правната и фактическа сложност на спора. На ищеца, следва да бъдат присъдени разноси в пълен размер.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 8067/27.11.2019г., постановено по гр.д. № 17181/2018г. на СГС, I ГО, 14 състав, в частта с която е ОСЪДЕНА Република България, чрез Министъра на финансите да заплати на „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД на основание чл. 49 от ЗЗД, вр. с чл. 7 КРБ сума в размер на 26 802,06 лв., представляваща имуществена вреда – удържана такса на основание чл. 35а от ЗЕВИ (обявен за противоконституционен с РКС № 13 от 2014г. – ДВ, бр. 65 от 2014г.), за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г., както и в частта с която е ОСЪДЕНА Република България, чрез Министъра на финансите да заплати на „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД законната лихва върху всяка една удържана такса, считано от 13.02.2014г. до изплащане на вземането., като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Република България, чрез Министъра на финансите, с адрес гр. ***, ул. „****“ № 102 да заплати на „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, ул. „****“ № 41 на основание чл.55, ал. 1 от ЗЗД сумата от 26 802,06 лв. / двадесет и шест хиляди осемстотин и два лева и шест стотинки/ - представляваща неоснователно удържани от ищеца и внесени в държавния бюджет такси за производство на електрическа енергия от слънчева енергия в размер на 20% върху произведената от ищеца електрическа енергия за период 01.01.2014г. – 09.08.2014г. на основание разпоредбите на чл. 35а – чл. 35в от Закона за енергията от възобновяеми източници, обявени за

противоконституционни с РКС № 13 от 2014г. – ДВ, бр. 65 от 2014г., заедно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба – 21.12.2018г. до окончателно изплащане на вземането.

ОСЪЖДА Република България, чрез Министъра на финансите, с адрес гр. ***, ул. „***“ № 102 да заплати на „КОРА ИНВЕСТМЪНТ“ ООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, ул. „***“ № 41 на основание чл.78, ал. 1 от ГПК сумата от 2360,00 лв. /две хиляди триста и шестдесет/ – направените пред настоящата инстанция разноси.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис от него, при наличие на предпоставките по чл.280, ал.1 и 2 от ГПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____